

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร  
สตรี และเปรียบเทียบความต้องการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีผู้บริหารเป็นสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาชลบุรี เฉพาะอำเภอเมืองชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 8 โรงเรียน  
จำนวนครุรวม 100 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เปิดตารางแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน  
ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียน และหาขนาดของ  
กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างต่อประชากร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

| โรงเรียน         | ประชากร | กลุ่มตัวอย่าง | กลุ่มตัวอย่างที่จัดเก็บได้ |
|------------------|---------|---------------|----------------------------|
| <b>ขนาดเล็ก</b>  |         |               |                            |
| วอนนภาศัพท์      | 12      | 10            | 8                          |
| นาป่า            | 8       | 6             | 6                          |
| รวม              | 20      | 16            | 14                         |
| <b>ขนาดกลาง</b>  |         |               |                            |
| เตาปูน           | 9       | 8             | 8                          |
| ซากพุดซา         | 8       | 6             | 6                          |
| วัดคอนคำธรรม     | 10      | 8             | 8                          |
| นาเขื่อน         | 7       | 5             | 5                          |
| ตาลล้อม          | 6       | 5             | 5                          |
| รวม              | 40      | 32            | 32                         |
| <b>ขนาดใหญ่</b>  |         |               |                            |
| บ้านสวนอุดมวิทยา | 40      | 32            | 31                         |
| รวม              | 100     | 80            | 77                         |

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี ตามแนวคิดของโรเบิร์ต เฮาส์ แยกเป็น 4 แบบ ได้แก่ แบบใช้อำนาจ แบบสนับสนุนแบบมีส่วนร่วม และแบบมุ่งความสำเร็จของงาน โดยเป็นแบบสอบถาม ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

### การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำ พฤติกรรมการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสตรี
3. กำหนดขอบเขตการวิจัยโดยแบ่งเป็นขนาดของโรงเรียน และแบบพฤติกรรมผู้นำ
4. รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุงสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามวัดภาวะผู้นำตามทฤษฎีวิถีทาง และเป้าหมายที่พัฒนาโดยอินดวิก (Indvik, n.d. อ้างถึงใน สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2545, หน้า 282-285) เป็นแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบเกี่ยวกับแบบพฤติกรรมของผู้นำทั้ง 4 แบบของทฤษฎีนี้ได้แก่ แบบใช้อำนาจ แบบสนับสนุน แบบมีส่วนร่วม และแบบมุ่งความสำเร็จของงาน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงพัฒนาข้อความให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูล

### การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แยกออกเป็นการหาความเที่ยงตรง การทดสอบค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมามีค่าการดังนี้

- 1.1 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่อประธานควบคุมงานนิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้อง

- 1.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข และปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1.2.1 ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

- 1.2.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่  
การศึกษาชลบุรี เขต 1

- 1.2.3 รศ.ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม

อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและ  
วัดผลการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ  
นำเสนอต่อประธานควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 แบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง  
จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหา  
ความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total  
Correlation) ได้ค่าอยู่ระหว่าง .30 – .84 นำไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ได้ค่าเท่ากับ .96 เมื่อ  
แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ จึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลต่อไป

### การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขอนหนังสือรับรองจากภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง  
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวม  
ข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยดำเนินการแจก และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองโดยกำหนดวันขอรับ  
แบบสอบถามคืน

2. การจัดกระทำข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน เป็นแบบสอบถามที่  
สมบูรณ์ จำนวน 77 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.25

2.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ  
โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความต้องการมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความต้องการน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

2.3 บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS และ  
ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

2.4 การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี ใช้คะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นตัวชี้วัด โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22-25)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความต้องการพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความต้องการพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความต้องการพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความต้องการพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความต้องการพฤติกรรมผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Science/ Personal Computer Plus) โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

1. การศึกษาระดับแบบของพฤติกรรมผู้นำผู้บริหารสตรี ใช้คะแนนเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $SD$ )
2. การเปรียบเทียบแบบพฤติกรรมผู้นำผู้บริหารสตรี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัย ได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธี LSD (Fisher's Least Significant Difference)